

Raport vjetor i organeve të administratës shtetërore për ecurinë e gjendjes së mundësive të barabarta për gratë dhe burrat

1. INFORMACIONE THEMELORE

Organi i administratës shtetërore (emri)	МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
Punoi (emri, mbiemri dhe funksioni)	<i>Biljana Stevkova – koordinatorë për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat Elena Ivanova – zëvendës koordinatorë për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat</i>
Periudha e raportimit	2024
Data e dorëzimit të Raportit	7 mars 2025

Personi përgjegjës që miraton Raportin dhe konfirmon besueshmërinë e tij

Data, 7 mars 2025

**Emri dhe mbiemri
Ministër i Mbrojtjes
Vllado Misajllovski**

Nënshkrimi

Data e pranimit të Raportit në Ministrinë e punës dhe politikës sociale

Emri dhe mbiemri (i zyrtarit nga Sektori për mundësi të barabarta që ka marrë raportin)

Nënshkrimi

2. RENDITNI AKTIVITETET E KRYER SIPAS LIGJIT PËR MUNDËSI TË BARABARA PËR GRATË DHE BURRAT:

2.1. Marrë masa themelore dhe të veçanta në përputhje me nenin 5, 6 dhe 7 nga ZEM (rrethoni)

- A) Pozitive
- B) Inkurajuese
- C) Programore

2.2 Matja e suksesit të masës (renditni informacione të shkurtëra-treguese të rezultatit të zbatimit të kësaj mase):

2.2.1 *Forcimi i mekanizmave për barazinë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes.*

2.2.2 *Monitorimi dhe raportimi për zbatimin e Planit të Dytë Kombëtar të Veprimit (PKV) të Republikës së Maqedonisë së Veriut për zbatimin e Rezolutës 1325, Gratë, Paqja dhe Siguria (2020-2025) – kornizë strategjike.*

– *Plani operacional për zbatimin e PKV-së së Dytë për zbatimin e Rez. 1325 të Ministrisë së Mbrojtjes (2021 - 2025).*

2.2.3 *Përforcohen kompetencat e personelit në Ministrinë dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut në fushën e barazisë gjinore dhe mbrojtjes nga ngacmimet në vendin e punës.*

2.2.4 *Është miratuar Plani i Veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024 - 2028) në përputhje me Raportin e Vetëvlerësimit Gjinor (RSP) në Ministri dhe Armatë - Marrëveshja e Bashkëpunimit me Qendrën e Gjenevës për Menaxhimin e Sektorit të Sigurisë (DCAF).*

2.2.5 *Zbatimi i buxhetimit të përgjegjshëm gjinor për nënprogramin e përzgjedhur.*

2.2.6 *Mekanizmat e brendshëm funksionalë për mbrojtje nga ngacmimet në vendin e punës në Ministri dhe Armatë.*

2.3. A keni parashikuar tregues për matjen e performancës dhe progresit (Ju lutemi specifikoni vetëm treguesit e prodhimit)

2.3.1 *Forcimi i mekanizmave për barazinë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes.*

Funksionimi i mekanizmave të krijuar tashmë dhe forcimi i aftësive dhe kompetencave të stafit:

– *Koordinator dhe zv. koordinator për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat në Ministrinë e Mbrojtjes (2017);*

- Oficer për barazi gjinore në Kabinetin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës (2019);
- Pjesëmarrja në Grupin rajonal të punës - aktivitetet në kuadër të projektit rajonal me UNDP/SEESAC;
- Grupi punues për koordinim, monitorim dhe raportim për zbatimin e PKV-së së dytë të Republikës së Maqedonisë së Veriut për zbatimin e Rezolutës 1325 (2021);
- Grupi punues për zbatimin e Planit të veprimit për avancimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024-2028);
- Grupi punues për planifikimin dhe zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor për nënprogramin 11 për të cilin është përgatitur një deklaratë buxhetore gjinore (2022);
- Një grup prej 27 trajnerësh të certifikuar gjinor;

2.3.2 Monitorimi dhe raportimi për zbatimin e Planit të Dytë Kombëtar të Veprimit (PKV) të Republikës së Maqedonisë së Veriut për zbatimin e Rezolutës 1325, Gratë, Paqja dhe Siguria (2020-2025) – kornizë strategjike.

- Brifing gjashtëmuor për rezultatet e arritura nga zbatimi i PKV-së së dytë para Grupit Ndërdepartamental Këshillëdhënës dhe Konsultativ për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat në kuadër të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut;
- Përgatitja e një raporti gjashtëmuor (për vitin 2024) dhe një raporti vjetor (për vitin 2023) për rezultatet e arritura nga zbatimi i PKV-së së Dytë për zbatimin e Rezolutës 1325 "Gratë, Paqja dhe Siguria";

2.3.3 Forcimi i kapaciteteve të personelit në Ministri dhe Armatë në fushën e barazisë gjinore dhe mbrojtjes nga të gjitha format e ngacmimeve.

- Forcimi i kapaciteteve të personelit në Ministri dhe Armatë në fushën e barazisë gjinore
- organizimi i trajnimeve.
- Numri i pjesëmarrësve në trajnime, kurse dhe seminare – duke mbajtur të dhëna të ndara sipas gjinisë.

2.3.4 Zbatimi i vetëvlerësimit gjinor në Ministri dhe Armatë

- Me qëllim të avancimit të komponentës gjinore në Ministrinë dhe Armatën, është bërë vetëvlerësimi gjinor (2023-2024), sipas të cilit është përgatitur Raporti me zhvillimin e rekomandimeve dhe miratimin e Planit të veprimit për avancimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe në Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024 – 2028) të zbatuara si produktet përfundimtare të RSP-së 2024.

2.3.5 Funkcionimi i mekanizmave të brendshëm për mbrojtje nga ngacmimet në vendin e punës në Ministri dhe Armatë

- U miratua Vendimi me të cilin u caktua person i autorizuar, zëvendës i autorizuar dhe ndërmjetësues në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së

Veriut (gjithsej 20 ndërmjetës, nga të cilët 4 meshkuj dhe 16 femra), në pajtim me Ligjin për mbrojtje nga ngacmimet në vendin e punës.

- U zhvillua trajnimi me temë: “Mbrojtja nga ngacmimet në vendin e punës dhe zgjidhja e konflikteve” me trajnerë të certifikuar nga Ministria e Mbrojtjes, në të cilin morën pjesë gjithsej 17 pjesëmarrës, nga të cilët 15 ishin gra dhe 2 burra (nëntor 2024).

2.4. Nëse keni dokumente dhe bashkëngjitje që flasin për progresin, bashkëngjitni ato në Raport

3. RENDITNI NISMAT E NDËRMARRA NË PERIUdhËN RAPORTUESE:

3.1. Iniciativat e marra për përfshirjen e parimit të mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në planin strategjik dhe buxhetin e organit të administratës shtetërore (ODU), në përputhje me nenin 11 të LMB:

3.1.1 Inkorporimi i parimit të mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në ligje, akte nënligjore dhe dokumente strategjike.

3.1.2 Veprimet e ndërmarra dhe masat e zbatuara të programeve dhe nënprogrameve në të cilat përfshihet perspektiva gjinore:

- deklarata e buxhetit gjinor për Nënprogramin 11- Formimi dhe përmirësimi profesional brenda dhe jashtë vendit (2022-2025)

<https://mod.gov.mk/inc/uploads/2022/08/Rodovo-Budzetstka-izjava-24.08.2022.pdf>

3.2. Matja e suksesit të iniciativës (sigurimi i informacionit të shkurtër-tregues të rezultatit të zbatimit të kësaj nisme):

3.2.1 Parimi i inkorporuar i mundësive të barabarta në aktet ligjore dhe nënligjore dhe dokumentet strategjike:

- Parimi i mundësive të barabarta është inkorporuar në Ligjin për punëtorët e Ministrisë së Mbrojtjes (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 53/24”) sipas: Neni 10 (1) Ligji ka qasje të ndjeshme gjinore dhe zbatueshmëri të barabartë për gratë dhe burrat. (2) Të gjitha termat në ligj të përdorura në gjininë mashkullore nënkuptojnë të njëjtat terma në gjininë femërore. (3) Respektimi i barazisë gjinore dhe parimi i mundësive të barabarta për gratë dhe burrat zbatohen në të gjitha dispozitat e përcaktuara në këtë ligj.

- Marrëveshja Kolektive e Ministrisë së Mbrojtjes (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 36/24): Neni 54: Sindikatat, përmes përfaqësuesve të tyre, kujdesen për implementimin dhe zbatimin e masave për mbrojtjen e punëtorëve nga

diskriminimi, ngacmimi, ngacmimi seksual dhe ngacmimi psikologjik (mobingu) në vendin e punës.

- Inkorporimi i vazhdueshëm i parimit të barazisë gjinore dhe mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në akte nënligjore.

3.2.2 Ministria e Mbrojtjes do të vazhdojë procesin e zbatimit të buxhetimit të përgjegjshëm gjinor:

- Ministria e Mbrojtjes vazhdon procesin e zbatimit të buxhetimit të përgjegjshëm gjinor përmes nënprogramit 11 - Formimi dhe përmirësimi profesional brenda dhe jashtë vendit;
- Rezultatet e arritura sipas treguesve të renditur në deklaratë do të përmbahen në Raportin vjetor të buxhetimit të përgjegjshëm gjinor për vitin 2024.

3.3. A keni parashikuar tregues për matjen e performancës dhe progresit (tregues mostër)

3.3.1 Treguesit janë parashikuar në Planin Operativ të Ministrisë së Mbrojtjes për zbatimin e PKV-së së Dytë për zbatimin e Rezolutës 1325 "Gratë paqja dhe siguria";

3.3.2 Treguesit janë paraparë në deklaratën buxhetore gjinore për nënprogramin 11 dhe do të monitorohen në periudhën 2022-2025;

3.3.3 Treguesit janë paraparë në Planin e veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024-2028).

3.4. Nëse keni dokumente dhe bashkëngjitje që flasin për progresin, bashkëngjitni ato në raport:

Progresi do të përmbahet në Raportin vjetor për zbatimin e PKV-së së Dytë për Rez.1325 dhe në Raportin vjetor për buxhetin e përgjegjshëm gjinor të Ministrisë së Mbrojtjes. Ato janë publikuar në faqen e Ministrisë së Mbrojtjes, nëndritarja "Barazia Gjinore".

4. BASHKËPUNIMI ME ORGANIZATA TJERA DHE BAZA E TË DHËNAVE:

4.1. Rendisni aktivitetet për promovimin e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat që institucioni juaj ka realizuar në bashkëpunim me partnerët socialë dhe organizatat joqeveritare aktive në fushën e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat?

4.1.1 Pjesëmarrja në fazën e dytë të projektit rajonal "Forcimi i bashkëpunimit rajonal në integrimin e perspektivës gjinore në reformat e sektorit të sigurisë në Ballkanin Perëndimor" organizuar nga UNDP/SEESAC

Katër shtete janë të përfshira në projekt: Republika e Maqedonisë së Veriut, Republika e Serbisë, Bosnja dhe Hercegovina dhe Mali i Zi dhe janë realizuar këto aktivitete:

Aktivitetet rajonale:

1. Në këto aktivitete morën pjesë përfaqësues nga Ministria dhe Armata:

- **Takimi i 9-të rajonal i trajnuesëve gjinor** në ministritë e mbrojtjes dhe forcat e armatosura të vendeve të Ballkanit Perëndimor. Në takim morën pjesë 20 pjesëmarrës, përfaqësues nga Ministritë e Mbrojtjes dhe Armatat e Malit të Zi, Serbisë, Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Bosnjë-Hercegovinës. Nga Ministria e Mbrojtjes së Republikës së Maqedonisë së Veriut, pjesëmarrës nga fusha e barazisë gjinore morën pjesë 2 persona. Takimi është mbajtur në periudhën 17-20 shtator 2024, Serbi.

- Është finalizuar një **"kurs online për barazinë gjinore"**, i përgatitur në kuadër të projektit rajonal me UNDP/SEESAC, i cili do të jetë në dispozicion të personelit nga Ministria e Mbrojtjes dhe Armatae Republikës së Maqedonisë së Veriut, në përgatitjen e të cilit janë përfshirë aktivisht përfaqësues (trajnerë gjinorë) nga Ministria e Mbrojtjes dhe Armata e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

- **Takimi rajonal i punës kishte për qëllim: trajnimin dhe përgatitjen e administratorëve të ardhshëm të kursit online për barazinë gjinore të organizuar nga UNDP/SEESAC, në të cilin merr pjesë një përfaqësues i trajnerëve gjinorë nga Ministria e Mbrojtjes. Takimi u mbajt më 27 mars 2024 në Beograd të Serbisë.**

2. **Bashkëpunimi me Qendrën e Gjenevës për Menaxhimin e Sektorit të Sigurisë (DCAF)** - zbatimi i procesit të vetëvlerësimit gjinor në Ministri dhe Armatë.

Për realizimin me sukses të tij janë realizuar aktivitete në të cilat kanë marrë pjesë anëtarët e grupit punues për realizimin e vetëvlerësimit gjinor (personel nga Ministria dhe Armata):

- Gjatë vitit 2024 janë realizuar aktivitetet e parapara në fazën e katërt - faza e validimit të raportit nga RSP dhe përgatitja e Planit të veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatës së Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024 - 2028).

Kjo fazë përfshinte dy seminare të dizajnuara posaçërisht për rishikimin, reflektimin dhe vërtetimin e raportit të RSP:

- Punëtorja "Gjetjet dhe rekomandimet e vlerësimit" mbajtur në datat 24-25 janar 2024;

- Punëtorja me temë "Përgatitja e një Plani Veprimi - analiza globale, prioritetet, qëllimet e zgjuara, analiza e rreziqeve dhe ndërtimi i strategjive për tejkalimin e tyre, palët e interesuara, zbatimi dhe përcaktimi i aktiviteteve të ardhshme", mbajtur nga 14-16 shkurt 2024.

- Mbajti takime pune dhe koordinim me përfaqësues dhe konsulentë/ekspertë të DCAF në drejtim të organizimit të aktiviteteve dhe të gjithë procesit të vetëvlerësimit gjinor, pra përgatitjes së raportit përfundimtar dhe përgatitjes së një plani veprimi (2024-2028);

- Është formuar një grup pune për zbatimin e Planit të Veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministri dhe Armatë (2024-2028).

3. Bashkëpunim me Qendrën për bashkëpunim të sigurisë - RACVIAC

Kursi i realizuar "Trajnimi i trajnerëve" organizuar nga RACVIAC në periudhën 02 – 13 shtator 2024, Zagreb, Kroaci, ku ishte i angazhuar si instruktur – drejtues sindikatash – trajner i certifikuar nga Ministria e Mbrojtjes – Akademia Ushtarake. (<https://www.racviac.org/gender-training-of-trainers-course-successfully-concludes-at-racviac/>)

Organizuar nga Komanda e NATO-s në Bruksel, Belgjikë dhe Qendra për bashkëpunim të sigurisë RACVIAC – Zagreb, R. Kroaci, në bashkëpunim dhe mbështetje me Qendrën nordike për gjini në operacione ushtarake (NCGM), në tetor të vitit 2024, në Tunizi u mbajt një trajnim dyjavor për trajnerë për 35 pjesëmarrës nga Armata e Tunizisë, në të cilin në organizimin dhe realizimin e trajnimit u angazhua një trajner gjinor nga Ministria e Mbrojtjes së Republikës së Maqedonisë së Veriut si trajner dhe udhëheqës i një grupi sindikal.

Aktivitete të tjera:

- Pjesëmarrja në një panel diskutimi Deep Dive Recap: „The Balkans and the Gender Perspective“, organizuar nga NATO International Military Staff (IMS) Office of the Gender Advisor. Diskutimi u mbajt më 17 janar 2024 (https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_222406.htm)
- Paneli "Portokalli" për kadetët e vitit të parë, të dytë dhe të tretë të studimeve dhe komandantët e tyre me rastin e shënimit të ditës ndërkombëtare për eliminimin e të gjitha formave të dhunës ndaj grave dhe vajzave, mbajtur më 25 nëntor 2024. (<https://www.facebook.com/share/p/15m6PvAKcj/>)
- Vizitë në Qendrën burimore në Ministrinë e punës dhe politikës sociale me kadetët e Akademisë Ushtarake, në lëndën e "Sociologjisë", tema: Barazia Gjinore, realizuar më 19 dhjetor 2024. (https://mtspresursencentar.mk/event/on-december-19-2024-the-resource-center-was-visited-by-cadets-from-the-military-academy-2024-12-19?fbclid=IwY2xjawIS6ThleHRuA2FlbQIxMAABHeuDkTEeh6cOFi3GdPG4QIm0H6TlwMn9W1_b3Gv87urVctSL9nxkOBkYAA_aem_QRj41cJbCH593Dq-6mxEfa)

4.2. A është baza e të dhënave në dispozicion të ODU-së e ndarë sipas gjinisë?

a) Baza e të dhënave në lidhje me burimet njerëzore. *bashkangjisni një dokument me një pasqyrë të burimeve njerëzore të ndarë sipas gjinisë (numri i përgjithshëm i punonjësve, sipas titullit)

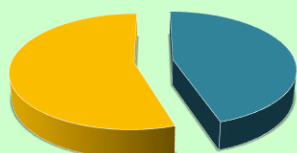
Të dhënat e ndara sipas gjinisë të nëpunësve administrativë në Ministrinë e Mbrojtjes sipas kategorive në vitin 2024, të shprehura si % e numrit total të nëpunësve administrativë:

- Kategoria B - 54% femra dhe 46% meshkuj;
- Kategoria V - 46 % femra dhe % meshkuj;

- Kategoria G - 49 % femra dhe 51 % meshkuj;
- Gjithsej për të gjitha kategoritë e kombinuara – 48% femra dhe 52 % meshkuj.
- PNT(personeli ndihmës - teknik) - 11 % janë femra dhe 89 % janë meshkuj.

Ka një rritje të përqindjes së femrave në Ministri, veçanërisht në kategorinë B me 5% dhe kategorinë V me 2%, por edhe në përqindjen totale për të gjitha kategoritë me 1%.

Nëpunës administrativ në MM

■ Жени ■ Мажи

Të dhënat e ndara sipas gjinisë për personelin ushtarak në Ministri dhe Armatë në vitin 2024:

- Nga numri i përgjithshëm i personelit në Armatë – 11, 99% janë femra dhe 88,01% janë meshkuj.
- Oficerët – 21,67 % femra dhe 78,33 % meshkuj;
- Nënoficerët – 11,99 % femra dhe 88,01 % meshkuj;
- Ushtarë profesionalë – 7,04 % femra dhe 92,96 % meshkuj;
- Civilët - 26,78 % femra dhe 73,22 % meshkuj;

Oficerët

■ Жени ■ Мажи

Nënoficerët

■ Жени ■ Мажи

UPF

■ Жени ■ Мажи

Civilët në Armatë

■ Жени

Në Armatë vihet re një rritje evidente në përqindje prej 2.82%, në kategorinë e femrave - oficere.

b) Një bazë të dhënash që i referohet pjesës së programit (mbulimi i përdoruesve sipas gjinisë së programeve të caktuara, shërbimeve, masave, etj.).

*** bashkëngjitni një dokument me një përshkrim të shkurtër të programit/shërbimit dhe të dhënave, të ndara sipas gjinisë për përdoruesit e synuar, grupet e synuara dhe të dhënat e ndara sipas gjinisë për përdoruesit e mbuluar, grupet e synuara, etj.**

Ministria e Mbrojtjes zbaton parimin e mundësive të barabarta dhe kryen një rishikim të të dhënave të ndara sipas gjinisë në fushën e formimit dhe zhvillimit profesional. Në të njëjtën kohë, bie në sy se përqindja e pjesëmarrjes së grave të dërguara në trajnime brenda dhe jashtë vendit është ruajtur.

- Trajnime në vend (trajnime të specializuara) të organizuara nga Ministria e Mbrojtjes – Qendra e Stërvitjes “Dr. Gjosef Kruzell” për target grupe të ndryshme: nëpunësit administrativë në Ministri, personel ushtarak dhe civil që shërben në Armatë.

Në vitin 2024, nga gjithsej 312 pjesëmarrës, 137 ose 44% ishin femra, ndërsa 175 ose 56% ishin meshkuj.

-Përgatitja dhe përmirësimi profesional jashtë vendit (kurse, seminare, trajnime) ku referohen personel të kategorive të ndryshme: nëpunës administrativ nga Ministria dhe personel ushtarak aktiv nga Armata.

Në vitin 2024, gjithsej 232 persona nga Ministria dhe Armata janë dërguar për formim dhe arsimim profesional jashtë vendit, nga të cilët 15% janë femra dhe 85% meshkuj.

5. AKTIVITETET E ZBATUARA DHE REZULTATET E ARRITURA SIPAS DOKUMENTEVE STRATEGJIKE NË FUSHËN E BARAZISË GJINORE:

5.1. Paraqitni përgjegjësitë tuaja sipas Strategjisë për Barazinë Gjinore (SBGJ), Planit kombëtar të veprimit dhe planit operacional për vitin raportues.

Përshkruani nga:

Ministria e Mbrojtjes përfshin perspektivën gjinore në të gjitha segmentet e proceseve të punës dhe dokumenteve strategjike dhe planifikuese.

Statusi i realizimit të Objektivit 2: Përmirësimi i pozitës së gruas në të gjitha sferat dhe në jetën private, pra Objektivit specifik 2.7: Promovimi i barazisë gjinore për arritjen dhe ruajtjen e paqes pozitive (Gratë, Paqja dhe Siguria).

Në kuadër të këtij qëllimi specifik projektohen rezultatet dhe jepen tregues në nivelin e rezultateve të planifikuara.

a) Rezultatet e arritura

5.1.1 Rritja e pjesëmarrjes së grave në fushën e mbrojtjes, veçanërisht në pozitën vendimmarrëse

Në vitin 2024 ka një rritje prej 1% të numrit të përgjithshëm të grave në Ministri krahasuar me vitin 2023, si dhe rritje të përfaqësimit të grave në kategorinë B me 5%, si dhe në kategorinë V me 2%.

Në vitin 2024 ka një rritje të përfaqësimit të grave në Armatë krahasuar me vitin 2023. që është 11,99%, krahasuar me vitin 2023 kur përqindja ishte 11,23%. Ashtu si në kategorinë e oficerëve, një rritje prej 2,85% dhe tek ushtarët profesionistë një rritje prej 0,7%.

Në vitin akademik 2024/2025 është ruajtur përqindja e lartë e kadetëve të regjistruar, e cila është 21,87%.

Në trajnimin profesional dhe zhvillimin e oficerëve për nevojat e shërbimeve të Armatës kanë marrë pjesë gjithsej 60 pjesëmarrës, nga të cilët 48.3% janë gra.

Dy gra janë dërguar për të punuar në Delegacionin e Përhershëm të Republikës së Maqedonisë së Veriut në NATO në Bruksel, Mbretëria e Belgjikës. Në misionin e

përhershëm pranë OSBE-së në Vjenë, Austri, një grua dhe një grua dërgohen në Qendrën për Bashkëpunim të Sigurisë - RACVIAC, R. Kroacisë.

Njëkohësisht, në konkuret për regjistrimin e kadetëve/kadeteve në Akademinë Ushtarake, në shpalljet për pranimin e ushtarëve profesionistë dhe civilëve për shërbim në Armatë, ka një paragraf të veçantë që inkurajon vajzat dhe gratë për të aplikuar.

5.1.2 Personeli mbrojtës me ndjeshmëri gjinore

Ministria e Mbrojtjes përfshin vazhdimisht perspektivën gjinore në arsim dhe trajnim.

Për të rritur ndërgjegjësimin për aspektet gjinore të profesionit ushtarak tek kadetët - oficerët e ardhshëm dhe rolin e tyre në promovimin e këtyre vlerave dhe zbatimin e tyre, Akademia Ushtarake ka integruar përmbajtje nga kjo fushë në lëndët: Psikologji ushtarake, Sociologji, Histori ushtarake dhe të Drejtat e njeriut.

Ministria ka 27 trajnerë të certifikuar gjinor (18 gra dhe 9 burra) të cilët janë të përfshirë në forcimin e ndërgjegjësimit gjinor të stafit.

b) Aktivitetet e realizuara

5.1.1 Ministria e Mbrojtjes realizon në vazhdimësi aktivitete për popullarizimin e profesionit të ushtarakut për të tërhequr kuadro cilësore për plotësimin e Armatës.

5.1.1 Fushata publike, debate publike, prodhim video/audio/materiale të shtypura

5.1.2 Inkurajimi i pjesëmarrjes së barabartë në trajnime për burrat dhe gratë në mbrojtje (seminare/punëtori).

c) Treguesit e matjes së performancës

5.1.1 Punonjësit e mbrojtjes, sipas gjinisë, sipas pozicioneve të punës, sipas kategorive

5.1.2 Rritja e numrit të grave të punësuar në mbrojtje dhe të vendosura në pozita vendimmarrëse

5.1.2 Disponueshmëria e programeve/moduleve arsimore të veçanta dhe të integruara, sipas institucionit

5.1.2 Punonjësit që kanë kryer trajnime për barazi gjinore, sipas gjinisë:

Në vitin 2024, Ministria e Mbrojtjes organizoi dhe zhvilloi trajnimin me temë “Barazia Gjinore” për gjithsej 20 pjesëmarrës (13 gra dhe 7 burra).

Trajnimi gjinor është gjithashtu pjesë e trajnimit të paravendosjes për personelin që dërgohet në misione dhe operacione ndërkombëtare dhe humanitare.

d) Fondet e shpenzuara për aktivitete të realizuara në fushën e barazisë gjinore dhe burimi i fondeve

- Buxheti i Ministrisë së Mbrojtjes.
- Mbështetja (donacionet) nga organizatat ndërkombëtare.

5.2. A përcaktohen posaçërisht kompetencat dhe detyrat e koordinatorit dhe zëvendëskoordinatorit në aktin për sistemin e vendeve të punës në organet e administratës shtetërore?

Kompetencat e koordinatorit dhe zëvendëskoordinatorit nuk janë të përcaktuara në mënyrë specifike me Aktin për sistematizimin e vendeve të punës në Ministri. Sipas vendimit për përcaktimin e tyre, ata janë përgjegjës për organizimin dhe zbatimin e masave në kompetencë të Ministrisë dhe Armatës për vendosjen e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në pajtim me Ligjin për mundësi të barabarta të grave dhe burrave dhe akteve të tjera normative.

Njëkohësisht kanë akses dhe disponojnë informacionin e nevojshëm për realizimin e duhur të detyrave të ngarkuara, bashkëpunojnë menjëherë me personin e emëruar në pozicionin e sistemuar të Nëpunësi të ri për Barazi Gjinore, me mekanizma të tjerë (të brendshëm) në fushën e barazisë gjinore, si dhe me të gjitha njësitë organizative në Ministrinë e Mbrojtjes. Njëkohësisht bashkëpunojnë me oficerin e barazisë gjinore në zyrën e shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

5.3. Çfarë trajnimi kanë ndjekur koordinatorët dhe zëvendëskoordinatorët gjatë periudhës raportuese?

A u paraqitën në seancat stërvitore si:

- a) dëgjues
- b) trajnuës

5.4. Brenda periudhës së plotë të kryerjes së funksionit, tregoni se cilat trajnime (tregoni barazinë tematike dhe gjinore dhe antidiskriminimin, trafikimin e qenieve njerëzore, dhunën në familje, barazinë gjinore dhe mbrojtjen sociale, etj.) kanë ndjekur:

Koordinatorja për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat:

- a) Dëgjuesja
- b) Trajnuesja

Trajnues i certifikuar për trajnim me temë: "Mobingu dhe zgjidhja e konflikteve në vendin e punës" i angazhuar si ligjërues në realizimin e trajnimit me këtë temë, nëntor 2024.

Pjesëmarrja

- Koordinator i grupit punues për Buxhetim me përgjegjësi gjinore në Ministri.
- Pjesëmarrje në aktivitete për realizimin e vetëvlerësimit gjinor në Ministrinë e Mbrojtjes (projekt me DCAF) dhe hartimin e Planit të Veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatës së Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024 - 2028), si anëtar i grupit punues.
- Pjesëmarrja në aktivitetet në projektin rajonal "Forcimi i bashkëpunimit rajonal në integrimin e perspektivës gjinore në reformat e sektorit të sigurisë në Ballkanin Perëndimor" organizuar nga UNDP/SEESAC.
- Ndërmjetësues në rast ngacmimi në një vend pune në Ministri.

Zëvendës-koordinatorja për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat:

a) Dëgjuesja

- Trajnim me temë: “Mbrojtja nga ngacmimet në vendin e punës dhe zgjidhja e konflikteve”, Nëntor 2024.

b) Trajnuesja -/

Pjesëmarrja

*- Pjesëmarrja në një grup pune për Buxhetim të përgjegjshëm gjinor në Ministri.
- Ndërmjetësues në rast ngacmimi në një vend pune në Ministri.*

5.5. Si transferohen më tej njohuritë e marra në ODU-në tuaj, a keni një metodë apo sistem të vendosur të transferimit të njohurive (transferim informacioni, shkëmbim materialesh, mbajtjen e seancave të shkurtra për transferimin e njohurive të kolegët, etj.)

Ju lutemi përshkruani:

5.5.1 Krijimi dhe shkëmbimi i raporteve dhe materialeve nga pjesëmarrja në aktivitete në fushën e perspektivës gjinore dhe mbrojtjes nga ngacmimet në vendin e punës.

5.5.2 Përgatitja e raporteve nga trajnimet e zhvilluara gjinore, të cilat janë pjesë e analizave gjashtëmujore dhe vjetore.

5.5.3 Ndarja e materialeve (prezantimet, etj.) nga trajnimet, informimet/takimet e trajnerëve gjinorë.

- Takimi i realizuar me trajnerë gjinorë nga Ministria dhe Armata (maj 2024).

- Mbajtja e takimeve të punës së grupeve të punës të themeluara në Ministri, transferimi i njohurive, përvojave të fituara, shkëmbimi i praktikave të mira.

5.5.4 Disponueshmëria e informacionit - Nëndritarja e uebfaqes së Ministrisë së Mbrojtjes për Barazinë gjinore.

5.5.5 Disponueshmëria e informacionit - Nëndritarja e faqes së internetit të Ministrisë dhe Armatës “Stop Ngacmimeve”.

5.6. Sa dhe cilat iniciativa (ligje të propozuara, strategji të propozuara, informacione të propozuara për qeverinë, plane të propozuara veprimi, buxhete të propozuara, plane strategjike të propozuara) koordinatori dhe zëvendëskoordinatori i kanë dorëzuar ODU për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat?

5.6. Sa prej atyre nismave kanë qenë të suksesshme?

5.7. Tregoni nëse dhe çfarë sfidash keni hasur gjatë vitit raportues dhe çfarë propozimesh keni bërë për t'i kaluar ato:

6. SFIDAT, PRAKTIKAT E MIRA DHE MËSIMET E MËSUARA:

Praktikat e mira dhe mësimet e nxjerra:

6.1.1. Zbatimi i perspektivës gjinore në dokumentet strategjike, ligjet, aktet nënligjore, programet dhe nënprogramet e Ministrisë së Mbrojtjes.

6.1.2. Menaxhimi i një baze të dhënash të ndara sipas gjinisë në fushën e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe në zbatimin e trajnimeve dhe përmirësimeve profesionale, duke inkorporuar parimin gjinor dhe mundësitë e barabarta për zhvillimin e karrierës së grave dhe burrave në Ministri dhe Armatë.

6.1.3. Zhvillohet një "kurs online për barazinë gjinore" rajonal që do të jetë në dispozicion të personelit nga Ministria dhe Armata.

6.1.4. Është zbatuar një proces i vetëvlerësimit gjinor për të promovuar barazinë gjinore në nivel institucional. Bazuar në gjetjet e RSP-së, është përgatitur një raport me rekomandime specifike, si bazë për zhvillimin e planit të veprimit, i cili do të promovojë edhe më tej kulturën institucionale që ofron mundësi të barabarta për gratë dhe burrat në Ministri dhe në Armatë.

6.2. Ndani një shembull të praktikës së mirë ose të keqe

Praktikat e mira

6.2.1. Ministria e Mbrojtjes ka trajnerë të certifikuar gjinor të cilët janë të përfshirë drejtpërdrejt në procesin e sensibilizimit gjinor të personelit në Ministri dhe Armatë – gjithsej 27 trajnerë të certifikuar nga NATO.

6.2.2. Funkcionimi i mekanizmave të brendshëm për mbrojtjen nga ngacmimet në vendin e punës dhe disponueshmëria e tyre në faqen e internetit të Ministrisë përmes nëndritares së posaçme "Stop ngacmimeve".

6.2.3 Bashkëpunimi dhe mbështetja nga organizatat ndërkombëtare (përmes projekteve rajonale dhe aktiviteteve të projektit në nivel dypalësh) në masë të madhe jep kontribut në proceset e integritimit të perspektivës gjinore në Ministri dhe Armatë.

6.3. Jepni shembuj të mësimeve të nxjerra

6.3.1. Shkëmbim përvojash, bashkëpunim dhe pjesëmarrje në aktivitete me karakter rajonal dhe ndërkombëtar.

7. PËRSHKRUANI HAPAT TUAJ TË RADHËS:

7.1 Përshkruani shkurt se cili është plani juaj i veprimit për vitin e ardhshëm dhe në çfarë do të kontribuojnë (zbatimi i Strategjisë për Barazinë Gjinore, një dokument tjetër strategjik i ODU, etj.)

7.1.1. Koordinimi, monitorimi dhe vlerësimi i Planit të dytë kombëtar të veprimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut për zbatimin e Rezolutës 1325 (2020 - 2025) në përputhje me planet operative për zbatimin e të gjitha palëve të interesuara të zhvilluara nga Grupi punues për koordinim, monitorim, vlerësim.

7.1.2 Zbatimi i aktiviteteve të parashikuara nga Plani Operacional i Ministrisë së Mbrojtjes për zbatimin e PKV-së së Dytë për Rez. 1325 të Republikës së Maqedonisë së Veriut (2020-2025), dhe me qëllim të arritjes së rezultateve të pritura në pesë synimet strategjike të të njëjtës.

7.1.3. Zbatimi i aktiviteteve në përputhje me Strategjinë për barazi gjinore (2022 - 2027).

7.1.4. Forcimi i kapaciteteve në fushën e barazisë gjinore të kategorive të ndryshme të personelit në Ministri dhe Armatë (trajnime, kurse dhe seminare në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar).

7.1.5. Përmirësimi i aftësive të trajnerëve gjinorë të certifikuar në Ministri dhe Armatë.

7.1.6. Zbatimi i vazhdueshëm i trajnimeve gjinore dhe trajnimeve për mbrojtjen nga ngacmimet në vendin e punës për personelin e Ministrisë dhe Armatës.

7.1.7 Aktivitetet me mbështetjen e organizatave ndërkombëtare në vitin 2025 (vazhdim i bashkëpunimit me DCAF).

– Realizimi i aktiviteteve nga Plani i veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

8. PROPOZIME DHE SUGJERIME PËR MINISTRINË E PUNËS DHE POLITIKËS SOCIALE:

8.1 Paraqitni propozimet ose iniciativat tuaja në SEM - MPPS në drejtim të përmirësimit:

a) Funkcionaliteti dhe koordinimi i mekanizmave për barazi gjinore

- Përmirësimi i tekstit të Raportit Vjetor të organeve të administratës shtetërore për ecurinë e gjendjes së mundësive të barabarta për gratë dhe burrat.

- Përmirësimi i mekanizmave të monitorimit dhe raportimit përmes përgatitjes dhe dorëzimit të raporteve gjashtë mujore, si dhe realizimit të takimeve ndër-institucionale për shkëmbimin e përvojave, shkëmbimin e praktikave të mira dhe koordinimin.

- Rrjetëzimi i koordinatorëve për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat nga institucionet.

b) Zbatimi i Strategjisë për Barazinë Gjinore në politikat/programet sektoriale

/